

NIET -
ONTVANKELIJK

ONGEGROND/
AFGEWEZEN

Arts met persoonlijke problemen mag zich nooit meer inschrijven

Een zelfstandig werkende psychiater raakt op een gegeven moment in de problemen. Wat er precies is gebeurd, weten we niet, maar zelf zegt de man dat hij bedreigd is door criminelen, dat hij problemen had met de belastingen en dat hij ernstige mentale klachten kreeg. In zijn werk functioneert hij niet goed. Zijn praktijk gaat uiteindelijk failliet. Hij vertrekt zonder de zorg voor zijn patiënten over te dragen, zonder hen of hun huisartsen te informeren. De tuchtrechter vindt dat hij zo ernstig

is tekortgeschoten als hulpverlener dat zijn inschrijving in het BIG-register moet worden doorgehaald, en dat hij zich nooit meer mag inschrijven. Hoe heeft het zover kunnen komen dat iemand met dergelijke ernstige problemen nog probeerde door te werken? Deze casus lijkt misschien extreem, maar iedereen kan ineens de weg kwijtraken of ziek worden. Het is daarom belangrijk dat, vooral ook een zelfstandig werkend zorgverlener een netwerk organiseert dat kan ingrijpen op

dit soort momenten. Dat aan de beltrekt als er zorgen over het functioneren zijn, en dat zo nodig een vangnet voor de patiënten inschakelt. Het tuchtcollege benoemt dit punt niet, maar toch zou het goed zijn om na te denken over hoe dat bij u eruit zou zien.

Sophie Broersen, arts niet-praktiserend/
journalist
mr. Antina de Jong, adviseur gezondheidsrecht

Centraal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg d.d. 11 april 2019 (ingekort door redactie Medisch Contact)

Beslissing in de zaak onder nummer C2018.206 van A, (voorheen) psychiater, (destijds) werkzaam te B, thans werkzaam in C (D), appellant, verweerder in eerste aanleg, (...), tegen E, wonende te F, verweerster, klaagster in eerste aanleg.

01

Verloop van de procedure

E, hierna klaagster, heeft op 18 september 2017 een klacht ingediend (aangevuld bij brieven ingekomen op 9 oktober 2017 en 13 oktober 2017) bij het Regionaal Tuchtcollege te Zwolle tegen psychiater A, hierna: de psychiater. Bij beslissing van 9 april 2018, onder nummer 238/2017, heeft dat college de klacht in al haar onderdelen gegrond verklaard en de doorhaling van de inschrijving van de psychiater in het BIG-register bevolen dan wel – voor het geval de psychiater op het moment van onherroepelijk

worden van de beslissing niet is ingeschreven in het BIG-register – de psychiater het recht ontzegd om wederom in dit register te worden ingeschreven. (...)

02

Beoordeling van de ontvankelijkheid van het beroep

2.1 In eerste aanleg zijn de volgende feiten vastgesteld.

'2 De feiten

(...) Klaagster was sedert 5 augustus 2015 onder behandeling van verweerder. Klaagster werd behandeld voor angststoornissen en paniekaanvallen.

Vanaf augustus 2016 heeft verweerder diverse malen afspraken op het laatst afgezegd zonder een vervanger aan te bieden.

Verweerder heeft laatstelijk aan klaagster per dag voorgeschreven één tablet Escitalopram Sandoz 20 mg en twee tabletten Quetiapine Accord 50 mg.

Verweerder is vertrokken uit zijn praktijk zonder dat er sprake was van een overdracht aan een opvolger of de huisarts.'

GEGROND

Gegrond, geen maatregel
Waarschuwing
Berisping
Boete

(Voorwaardelijke) schorsing
inschrijving register
Doorhaling inschrijving register
Ontzegging recht tot wederinschrijving

2.2 De in eerste aanleg ingediende klacht en het daartegen gevoerde verweer hielden volgens het regionaal tuchtcollege het volgende in.

'3 het standpunt van klaagster en de klacht

(...) Zij verwijt verweerder – zakelijk weergegeven – dat hij haar niet de noodzakelijke zorg heeft geboden ten gevolge van zijn persoonlijke problemen. (...)

4 Het standpunt van verweerder

Verweerder heeft ter zitting onder meer verklaard:

“Ongeveer eind 2011, nadat mijn vader in september van dat jaar was overleden, kwamen er twee heren naar mijn praktijk. Ik kende die mensen van vroeger. Ze kwamen na mijn belastingproblemen, het huis was leeggehaald door deurwaarders. De heren hadden een beschaafd uiterlijk en kwamen als rijke mannen. Ze wilden dat ik een grote praktijk zou oprichten. Ik had in die tijd een goede naam als psychiater met wachttijden van zes maanden en soms wel twee jaar. Het waren echter criminelen, een bende, ze hebben mijn leven kapotgemaakt en mijn werk belemmerd. Ik mocht alleen naar de praktijk als zij dat wilden. Onder bedreiging met de dood en bewaakt door een pitbull werd ik gedwongen toe te staan dat er een wietplantage kwam, het elektra werd ook afgetapt. Ze zouden ook mijn kinderen pakken als ik niet deed wat ze zeiden. Mijn gezondheid ging achteruit. Uiteindelijk werd ik voor psychiatrische behandeling opgenomen in het I-ziekenhuis te J van 21 september 2017 tot 26 oktober 2017. Na de opname was ik thuisloos en sliep her en der. Ik was genoodzaakt naar D te gaan. De controle over mijn werk ben ik geleidelijk kwijt geraakt. Het ging wel goed met de behandeling van klaagster, maar toen het niet goed met mij ging ben ik vaak afwezig geweest. (...) Ik raakte de grip op de praktijk kwijt omdat ik vaak niet kon komen, het was niet duidelijk of ik de volgende dag naar mijn werk mocht. Ik was van 80 naar 60 kilo afgevallen. Ik was depressief en had rare gedachten. Ik vond het soms niet verantwoord om patiënten te woord te staan. (...) Na de opname nam ik geen patiënten meer aan. Ik vond dat onverantwoord na zo'n ernstige psychische toestand. Ik ben tot rust gekomen in D en heb medicatie ingenomen. Ik voel me nu weer in staat om te werken. Ik heb werk in een praktijk in K aangenomen. Door alle toestanden kon de behandeling van klaagster niet goed gaan. Wij hadden een goede werkrelatie. Ze had moeite met een aantal zaken waarvan het belangrijkste liefde geven en ontvangen betrof. De diagnose laat ik buiten beschouwing. Het ging geleidelijk aan beter met haar tot ik niet meer in staat was om gesprekken te voeren. Ik was depressief, mager en had af- en toe psychotische gedachten. (...) De brief van de behandelend psychiater tijdens mijn opname beschrijft mijn psychose, de therapie en dat ik geen antidepressiva meer mocht gebruiken. Daarvoor deed ik dat wel. (...)

Wat de klachten betreft:

Ik zag klaagster eerder eens per maand of eens in de zes weken of soms éénmaal per drie weken afhankelijk van de hulpvraag. Doordat ik ook de wiet-

plantage moest verzorgen, ik was een soort tuinman geworden, kon ik niet altijd naar mijn werk of mocht ik niet naar mijn werk. Ook ging ik niet naar mijn werk als ik de dag ervoor te laat naar bed was gegaan en me niet in staat voelde om een gezond gesprek met een patiënt te voeren. Ik denk dat wat klaagster over de afspraken zegt klopt. (...)

Ik heb een eigen diagnosestrategie door alle gesprekken met patiënten zelf te voeren. Ik heb geen vertrouwen in testen (...) Ik herinner me niet meer precies de diagnose van klaagster. Volgens mij ging het om PTSS met chronische depressieve stoornis. In het verleden had ze problemen. Ik heb hypnose en EMDR met succes toegepast. Dat heb ik zelf geleerd. Klaagster leerde emoties te uiten en tranen te laten. Dat had ze vroeger gemist. Ik vond haar niet autistisch. Het is niet mijn sterke kant maar ik kan het wel onderscheiden. Ze kon lang focussen en had geen autistische trekken. Ik had geen vraagteken en dus geen reden tot verder onderzoek. Anders had ik dat gedaan. Na de opname is de afbouw van de praktijk rommelig gegaan. (...)

Ik had een reactieve psychose. Ik ga snel afspreken met een behandelaar in K. Het is een D-se psychiater waar ik tegelijk een baan heb aangenomen. Voorlopig neem ik geen patiënten aan omdat ik eerst alle systemen moet leren. Ik gebruik nog medicijnen: (...)

Ik heb wel van de medicatie verteld maar ik ga niet gelijk alles vertellen; dat ik failliet ben en dergelijke. Het faillissement loopt helaas nog.”

2.3 Het regionaal tuchtcollege heeft aan zijn beslissing de volgende overwegingen ten grondslag gelegd.

'5 De overwegingen van het college

(...)

5.3 Het college acht de klacht in alle onderdelen gegrond.

Het is door de verklaring van verweerder komen vast te staan dat hij in de tijd dat klaagster zijn patiënt was en in elk geval vanaf 2016 de grip op de praktijk is verloren en is gaan disfunctioneren. Hij heeft erkend dat hij regelmatig niet dan wel te laat kwam op de afspraken, al dan niet na afzegging op het laatste moment. Hij heeft klaagster verteld dat zij in H verder behandeld zou kunnen worden zonder datum voor concrete verhuisplannen. Hij ging niet op correcte en professionele wijze om met de betalingen. (...) Wat betreft de afbouw van medicatie overweegt het college het volgende. Naar het oordeel van het college heeft verweerder klaagster onvoldoende gevolgd bij haar medicatie en de afbouw daarvan. (...) Verder is niet gebleken dat verweerder voldoende heeft gedaan om de kwaliteit en continuïteit van de zorg te waarborgen: bij het einde van de behandeling van klaagster schreef hij geen brief aan de huisarts over het einde van de behandeling en droeg hij haar behandeling niet over aan een collega. (...)

Al met al moet worden geconcludeerd dat verweerder ernstig is tekortgeschoten in het verlenen van de noodzakelijke zorg aan klaagster. Verweerder heeft ook erkend dat hij uiteindelijk de controle over de uitvoering van de behandeling van klaagster (en

zijn andere patiënten) is kwijtgeraakt. Het heeft klaagster zeker aan zijn aandacht ontbroken nu hij regelmatig onaangekondigd niet kwam en hij zich – naar eigen zeggen – regelmatig niet in staat achtte om goede zorg te bieden. Hij benoemde psychotisch te zijn geweest en met waangedachten te hebben gekampt, en gebruikte medicatie die hij op naam van anderen uitschreef. Ten slotte konden patiënten hem helemaal niet meer bereiken.

5.4 (...) Verweerder heeft door de hem verweten gedragingen – de wijze waarop hij de praktijk uitoefende, het niet functioneren als hulpverlener, het gebrek aan continuïteit van zorg voor een kwetsbare patiënt – het vertrouwen in de beroepsgroep ernstig ondermijnd. Verweerder heeft geen consequenties verbonden aan het feit dat hij waanideeën kreeg, maar bleef met de zichzelf (op naam van anderen) voorgeschreven medicatie aan het werk zonder professionele hulp of intervisie. Nu, vele maanden na zijn opname, heeft hij de praktijk nog niet afgebouwd. De praktijk is failliet en de administratie is nog niet op orde. Verweerder heeft verklaard dat hij zich ondanks dit alles, het voortdurende gebruik van medicatie en het feit dat hij nog niet hersteld is – van een aanvang van de gestelde behandeling is niet gebleken – in staat voelt om patiënten te behandelen. Het college is van oordeel dat de gedragingen van verweerder zodanig in strijd zijn met hetgeen van een goede zorgverlener, die de zorg heeft voor een kwetsbare groep patiënten, verwacht mag worden dat alleen de zwaarste maatregel, te weten doorhaling van de inschrijving, passend en geboden is om te voorkomen dat patiënten aan die gedragingen worden blootgesteld. (...)

Ten overvloede overweegt het college dat indien verweerder na verloop van tijd kan aantonen dat het risico van herhaling van zijn gedrag nihil of verwaarloosbaar is, hij zich op grond van het bepaalde in artikel 50 Wet BIG tot de minister van VWS kan wenden teneinde in de ontzegde bevoegdheid te worden hersteld. (...)

03

Vaststaande feiten en omstandigheden

(...)

04

Beoordeling van het hoger beroep

Procedure

4.1 De psychiater beoogt in beroep de zaak in volle omvang aan het Centraal Tuchtcollege ter beoordeling voor te leggen. Hij verzoekt het Centraal Tuchtcollege – zakelijk weergegeven – het beroep gegrond te verklaren, de bestreden beslissing te vernietigen en een passende minder zware maatregel op te leggen.

4.2 Klaagster heeft in beroep gemotiveerd verweer gevoerd. Zij concludeert impliciet tot verwerping van het beroep en tot bekrachtiging van de bestreden beslissing.

OP DE WACHTLIJST VOOR EEN TELEFONISCHE AFSpraak

Mijn vader, tot een halfjaar geleden zeer vitaal, heeft hartfalen. Hij is hiervoor vier maanden geleden opgenomen geweest, heeft nadien wel een afspraak op de hartfalenpoli gehad, maar niet met zijn behandelend cardioloog. Hij weet ook niet wie zijn behandelend cardioloog is. Een maand geleden is er een MRI gemaakt waar hij nog geen uitslag van heeft. Rond die tijd is hij ook op de SEH geweest in verband met nieuw vastgesteld atriumfibrilleren. Hij heeft een folder meegekregen over cardioversie maar nog geen uitleg hierover gehad. Van de assistente op de poli heeft hij begrepen dat hij een oproep krijgt voor een hartschokje. Ik besluit te bellen en vraag om telefonisch overleg met zijn behandelend cardioloog. De assistente staat mij vriendelijk te woord, ze noteert mijn vraag en zegt dat ik erover hoor. Nadat ik een dag later nog niets heb gehoord besluit ik opnieuw te bellen. Ik krijg een andere assistente aan de lijn. Zij verzekert me dat mijn vraag goed is begrepen: 'U staat op de wachtlijst voor een telefonische afspraak met de cardioloog. Die afspraak sturen wij op papier naar het adres van uw vader.' Ik ben verbijsterd, op de wachtlijst voor een telefonische afspraak die op papier wordt toegezonden?

Heeft u ook een perikel?

Stuur uw verhaal naar redactie@medischcontact.nl

Beoordeling

4.3 Klaagster verwijt de psychiater, kort samengevat: 1. dat hij haar niet de noodzakelijke zorg heeft geboden ten gevolge van zijn persoonlijke problemen; 2. dat zij contant moest betalen zonder een factuur of betalingsbewijs te ontvangen, en 3. dat hij geen goed specialistisch diagnostisch onderzoek heeft verricht.

4.4 (...) Het beraad in raadkamer na de behandeling in beroep heeft het Centraal Tuchtcollege niet geleid tot de vaststelling van andere feiten en tot andere beschouwingen en beslissingen dan die van het college in eerste aanleg. (...)

4.5 Naar het oordeel van het Centraal Tuchtcollege is de klacht van klaagster nagenoeg geheel gegrond. Het beroep van de psychiater wordt daarom verworpen. De gedragingen van de psychi-

ater zijn in flagrante strijd met hetgeen van een goed zorgverlener, die de zorg heeft voor een kwetsbare groep patiënten, mag worden verwacht. Het college acht derhalve de zware sanctie van doorhaling dan wel het verbod tot wederinschrijving in het BIG-register voor het geval de psychiater al is uitgeschreven uit het register, passend en geboden. Bij de keuze van deze maatregel heeft het college de ernst van de verwijten bepalend geacht. Het belang van de psychiater om wederom in Nederland in zijn hoedanigheid van psychiater te werken, weegt niet op tegen het algemene belang van de volksgezondheid.

4.6 Het voorgaande voert tot de slotsom dat het Centraal Tuchtcollege de beslissing van het regionaal tuchtcollege bevestigt onder gedeeltelijke wijziging en aanvulling van de gronden en dat het beroep van de arts wordt verworpen. (...)

05

Beslissing

Het Centraal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg

- verwerpt het beroep;
- handhaaft de maatregel van doorhaling van de inschrijving van de psychiater in het BIG-register;
- ontzegt de psychiater, voor het geval hij op het moment van onherroepelijk worden van deze beslissing niet is ingeschreven in het BIG-register, het recht om wederom in het BIG-register te worden ingeschreven en bepaalt dat deze ontzegging onmiddellijk van kracht wordt;
- bepaalt dat deze beslissing op de voet van artikel 71 Wet BIG zal worden bekendgemaakt in de Staatscourant, en zal worden aangeboden aan het Tijdschrift voor Gezondheidsrecht, Gezondheidszorg Jurisprudentie en Medisch Contact met het verzoek tot plaatsing.

Deze beslissing is gegeven door E.J. van Sandick, voorzitter, H. de Hek en A. Smeeïng-van Hees, leden-juristen, A.C.L. Allertz en J.J. de Jong, leden-beroepsgenoten, en H.J. Lutgert, secretaris. Uitgesproken ter openbare zitting van 11 april 2019. ■

web

De volledige tekst van deze uitspraak staat op medischcontact.nl/tuchtrecht. Log in, bekijk deze en eerdere uitspraken en discussieer mee.

Voor meer uitspraken zie tuchtrecht.nl.

OPVALLENDE UITSPRAKEN

● Uroloog geeft onvoldoende informatie en schendt privacy

Klaagster is dochter van de patiënt (91). Zij klaagt over een uroloog die onder meer verweten wordt onvoldoende onderzoek naar en onvoldoende behandeling van de prostaatkanker van de patiënt te hebben gedaan. Ook wordt hem een gebrekkige informatievoorziening verweten en schending van de privacy van patiënt door contact te zoeken met zijn huidige behandelaar. De uroloog heeft ervoor gekozen om af te zien van verdere behandeling en nader onderzoek.

Het regionaal tuchtcollege (RTG) acht het afzien van behandeling op zichzelf, gegeven de afwegingen die de arts daarbij terecht heeft gemaakt, te weten de leeftijd en conditie van de patiënt alsmede het ontbreken van klachten (tot medio 2016), niet tuchtrechtelijk verwijtbaar. Wat betreft de informatievoorziening overweegt het college dat informed consent ook gaat over het geven van voldoende informatie over de keuze van een arts om af te zien van onderzoek en behandeling. Deze informatie zou patiënt immers in staat hebben gesteld om desgewenst de uroloog nader te bevragen over zijn voorgenomen beleid. Ook had patiënt wanneer hij het hier niet mee eens was zich tot een andere arts kunnen wenden voor een second opinion. Het feit dat het beleid van de arts om af te zien van onderzoek door het college lege artis wordt geacht, doet hier niet aan af. Ook het niet bespreken van een eveneens aanwezige niertumor acht het college, hoewel invoelbaar, tuchtrechtelijk verwijtbaar. De klacht over de inbreuk op de privacy van patiënt wordt ongegrond verklaard. Het RTG legt verweerder een waarschuwing op. Het Centraal Tuchtcollege (CTG) acht de door het RTG gegrond verklaarde klachten eveneens gegrond, maar ook de klacht over de inbreuk op de privacy van de patiënt. Omdat op het moment dat de uroloog in het dossier van patiënt keek, geen behandelrelatie meer bestond en hij wist dat patiënt de informatie niet wilde delen. Ook keek de uroloog het dossier niet in om informatie door te geven aan een andere behandelaar of om zich te kunnen verweren in een klachtenprocedure. Hij had op het moment van inzien aldus geen rechtens te respecteren belang daarbij. Het CTG acht de cumulatie van handelen en nalaten van verweerder dusdanig verwijtbaar dat een berisping passend en geboden is.

CTG, 21 mei 2019

Elke week selecteren KNMG-juristen opvallende uitspraken in het gezondheidsrecht. Een volledig overzicht kunt u vinden op medischcontact.nl/recht. Tegen uitspraken van regionale tuchtcolleges kan tot zes weken na de uitspraak nog hoger beroep worden aangekend.

